

Opracował: Tadeusz Trepanowski

Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów

email: t.trepanowski@interia.pl

ŁOMŻYŃSCY EMIGRANCI NA FOTOGRAFII RODZINNEJ

w autorskim cyklu Tadeusza Trepanowskiego

Aniela Zarzecka

– imigrantka ze wsi Burzyn

zamieszkała w mieście Columbia, hrabstwo Lancaster w stanie

Pennsylvania, USA

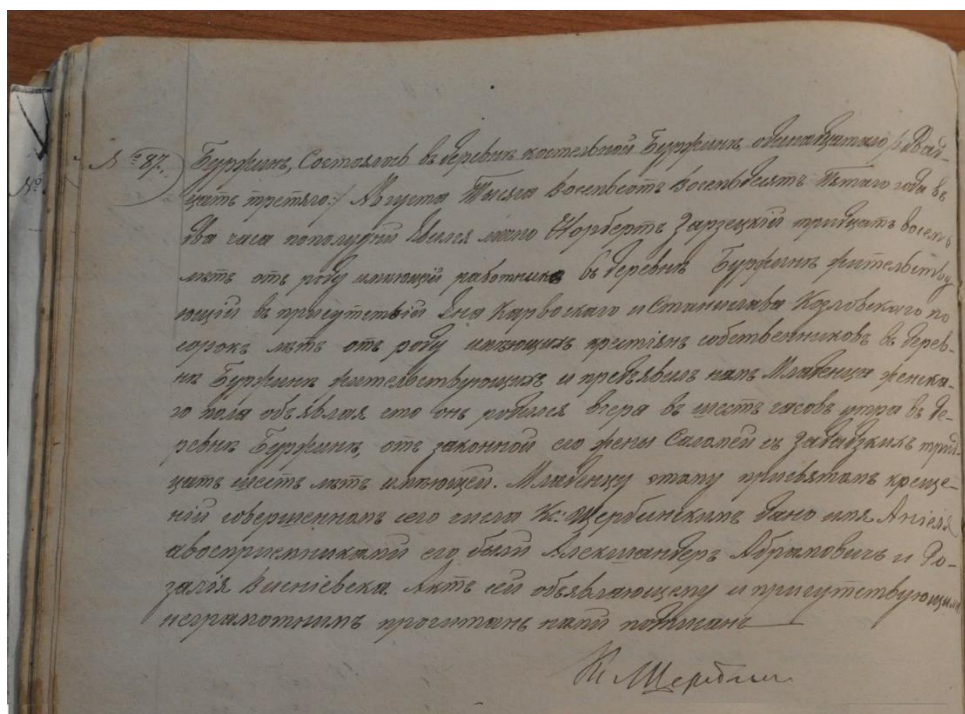
Łomża grudzień 2022 r.

Aniela Zarzecka¹. Fotografia wykonana prawdopodobnie w USA.

Aniela Zarzecka urodziła się 22 sierpnia 1885 r. o godzinie szóstej rano, w małej wsi Burzyn, położonej nad rzeką Biebrzą. W drugiej połowie XVI wieku była to prywatna wieś szlachecka o nazwie Burzyno należąca do powiatu wiskiego, ziemi wiskiej w województwie mazowieckim. Obecnie jest położona w województwie podlaskim, w powiecie łomżyńskim, gminie Jedwabne.

Następnego dnia po narodzinach dziecka, 23 sierpnia 1885 r. o godzinie drugiej po południu, w burzyńskiej parafii zjawił się osobiście 38-letni Norbert Zarzecki, robotnik zamieszkały w Burzynie i w obecności dwóch świadków: Jana Karwowskiego i Stanisława Kozłowskiego, okazał księdzu Szczerbińskiemu noworodka płci żeńskiej, oświadczając, że jest ono narodzone z jego prawowitej małżonki 36-letniej Salomei z Zawadzkich. Dziecku na chrzcie świętym nadano imię **Aniela**, a rodzicami chrzestnymi byli Aleksander Abramowicz i Rozalia Wiśniewska.

Akt urodzenia i chrztu nr 87/1885 Anieli Zarzeckiej spisany w języku rosyjskim – Archiwum Parafialne w Burzynie.

Aniela Zarzecka była szóstym dzieckiem z dziesięciorga dzieci Norberta i Salomei Zarzeckich, którzy zawarli związek małżeński w 1872 r.

¹ Fotografia przedstawiająca Anielę Zarzecką zamieszczona została 1 marca 2011 r. na stronie internetowej www.ancestry.com przez edward_jasinski956.

Rodzeństwo Anieli:

Bolesława Zarzecka urodzona 24 września 1873 r. w Nowej Wsi, parafia Jedwabne (akt urodzenia i chrztu nr 102, księga w archiwum parafialnym).

Władysław Zarzecki urodzony w 1876 r. w Jedwabnem (akt urodzenia i chrztu nr 20, księga w archiwum parafialnym). Zmarł w wieku niemowlęcym w 1876 r.

Józef Zarzecki urodzony w 1877 r. we wsi Borawskie w parafii Jedwabne (akt urodzenia i chrztu nr 77, księga w archiwum parafialnym). Zmarł w 1878 r. w Kuczach Małych, parafia Jedwabne.

Julianna Zarzecka urodzona 1 stycznia 1879 r. w Burzynie, parafia Burzyn (akt urodzenia i chrztu nr 9, księga w archiwum parafialnym). Nazwisko po mężu Ptak alias Ptaszyński. Wraz z dwojgiem dzieci: sześciolatkiem Aleksandrem i dziewięciomiesięczną Józefą wyemigrowała na stałe do USA. Do portu Baltimore w stanie Maryland przybyła 15 sierpnia w 1906 r. Przed śmiercią mieszkała pod adresem 555 Seneca Park Rd. Middle River, Maryland. Zmarła na chorobę serca 6 września 1957 r. Pochowana została na cmentarzu w Baltimore City, Maryland, USA.

Marianna Zarzecka urodzona w 1883 r. w Burzynie, parafia Burzyn (akt urodzenia i chrztu nr 97, księga w archiwum parafialnym). Primo voto Korytkowska, secundo voto Sroda. Wyemigrowała na stałe do USA. Zmarła 14 stycznia 1955 r. w Baltimore, Maryland, USA.

Władysława Zarzecka urodzona w 1894 r. Żyła 3 miesiące. Zmarła w Jedwabnem 24 grudnia 1894 r.

Waleria Zarzecka (1889-1909) urodzona we wsi Kucze Małe, parafia Jedwabne (akt urodzenia i chrztu nr 186, księga w archiwum parafialnym). Wyemigrowała do USA 21 maja 1908 r. Rok później, tj. 22 maja 1909 r. zmarła na skutek przypadkowego zatrucia gazem w domu przy 4 N. Broadway w Baltimore, w stanie Maryland. Żyła zaledwie 20 lat.

Franciszek Zarzecki urodzony 8 sierpnia 1896 r. w Jedwabnem (akt urodzenia i chrztu nr 153, księga w archiwum parafialnym). Zmarł w Jedwabnem 11 września 1896 r.

Antoni Zarzecki urodzony 14 czerwca 1898 r. w Jedwabnem (akt urodzenia i chrztu nr 111, księga w archiwum parafialnym). Zmarł w Jedwabnem 26 lipca 1898 r. Żył 6 tygodni.

W 1905 r. 20-letnia Aniela opuściła rodzinne strony i wyjechała do USA. Tam, około 1910 r. wyszła za mąż za młodszego od siebie o trzy lata polskiego emigranta Piotra Sponara,

urodzonego 25 lipca 1890 r. w Józefowie. Piotr Sponar przybył do Stanów Zjednoczonych w 1906 r.

Początkowo Aniela i Piotr mieszkali w Baltimore w stanie Maryland, gdzie również mieszkała owdowiała matka Anieli, **Salomea Zarzecka**. Jej mąż, a ojciec Anieli, Norbert Zarzecki zmarł w 1903 r. w Bożejewie, parafia Wizna. Żył 54 lata. Cztery lata po jego śmierci, 16 grudnia 1907 r. 53-letnia Salomea wyemigrowała do USA. Po dwóch latach pobytu w za oceanem, 3 stycznia 1910 r. umarła na nowotwór.

W mieście Baltimore urodziło się dwoje dzieci Anieli Zarzeckiej i Piotra Sponara. Około 1919 r. Sponarowie przeprowadzili się do miasta Columbia w stanie Pennsylvania, gdzie na świat przyszły ich kolejne dzieci. 12 stycznia 1920 r. komisarz spisowy, przeprowadzający czternasty federalny spis mieszkańców Stanów Zjednoczonych, odnotował ich obecność pod adresem 234 Washington Borough Pike, Columbia, Lancaster, Pennsylvania. Mąż Anieli, Peter Sponar, pracował w walcowni żelaza Janson Steel and Iron Company. Walcownie były jedną z gałęzi przemysłu w tym rejonie.

Miasto Columbia powstałe z założonej w 1726 r. małej osady rozwijało się prężnie. W połowie XIX wieku Columbia stała się ruchliwym węzłem komunikacyjnym z promem, mostem, kanałem, nabrzeżami i linią kolejową. Był to główny punkt przesiadkowy dla podróżnych i przeładunkowy dla towarów takich jak: węgiel, zboże i stal.

W tamtych czasach ważnymi branżami przemysłowymi były: magazynowanie towarów, przetwórstwo tytoniu, zegarmistrzostwo, budowa łodzi i wozów, produkcja jedwabiu, koronek, zabawek, mąki, drewna oraz produkcja żelaza, rur i maszyny do prania. W latach 1854–1900 w okolicach Columbii, Marietty i Wrightsville istniał kompleks przemysłowy obejmujący 11, a następnie 13 pieców antracytowych wytapiających żelazo. Do kompleksu należały inne budowle związane z wytopem żelaza, a także obsługujące je obiekty kolejowe. Wszystkie piece, w których wytwarzano surówkę żelaza, działały w promieniu 3 mil (5 km) od Columbii. Północno-wschodnia Pensylwania była bogatym źródłem antracytu. Opalane antracytem piece do wytopu rudy żelaza, zostały zbudowane we wschodniej Pensylwanii w drugiej połowie XIX wieku, dzięki czemu stan ten stał się liderem w produkcji żelaza. Na początku XX wieku przemysł Kolumbii podupadł. Okoliczne lasy wycięto, a rudy żelaza z Chestnut Hill zaczęły się zmniejszać, dlatego też piece do wytopu żelaza zaczęto wyłączać. Zamykano również walcownie stali. Do 1920 roku liczba ludności spadła o ponad 10%, tj. do 10836 mieszkańców².

---

² Źródło: https://magtrain.pl/wiki/Columbia,_Pennsylvania

W 1940 r. 52-letnia Aniela Zarzecka i jej 49- letni mąż Piotr Sponar oraz trójka ich dzieci: 23-letni John, 20-letnia Agnes i 18-letnia Salome mieszkali w mieście Columbia, pod adresem 44 River Front.

Cztery lata później, 7 listopada 1944 r. Aniela Zarzecka (Sponar) zmarła. Jej ostatni adres zamieszkania to Washington Boro Pike³, Columbia, Lancaster County, Pennsylvania. W akcie zgonu jako przyczynę śmierci, wpisano *coronary thrombosis*, czyli zakrzepica wieńcowa, która w konsekwencji doprowadziła do zawału serca. W dokumencie tym wpisano błędną datę urodzenia Anieli – 15 sierpnia 1887 r., podczas gdy faktycznie urodziła się ona **22 sierpnia 1885 r.** Błąd w dacie urodzenia spowodował również błędne określenie jej wieku. Wpisano, że żyła 57 lat 2 miesiące i 22 dni, a faktycznie, zgodnie z aktem urodzenia Aniela żyła 59 lat, czyli dwa lata dłużej.

MARGIN RESERVED FOR BINDING. WRITE PLAINLY WITH UNFADING INK—THIS IS A PERMANENT RECORD. Every item of information should state CAUSE OF DEATH in plain terms so that it may be properly classified. Exact Statement of OCCUPATION is very important. See instructions on back of certificate.

COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA
DEPARTMENT OF HEALTH
BUREAU OF VITAL STATISTICS
CERTIFICATE OF DEATH

File No. **98538**
Registered No. **152**

Primary Dist. No. **36-04-01**

---

1. PLACE OF DEATH:
 (a) County... **Lancaster**
 (b) City, town or township... **Columbia**
 (c) Name of hospital or institution:
Washington Boro Pike
 (If not in hospital or institution write street number or location)
 (d) Length of stay: In hospital or institution... (Specify whether
 In this community... years, months or days)

2. USUAL RESIDENCE OF DECEASED:
 (a) State... **Penna.** (b) County... **Lancaster**
 (c) City or town... **Columbia**
 (If outside city or town limits, write RURAL)
 (d) Street No... **Washington Boro Pike**
 (If rural give location)
 (e) If foreign born, how long in U. S. A?..... years

---

3. (a) FULL NAME *Angela Sponar* (**Angela Sponar**)
 3. (b) If U. S. Veteran, complete reverse side of certificate. No. ....
 3. (c) Social Security No. ....

4. Sex... **Female** race... **White** married, divorced, **married**
 6. (b) Name of husband or wife... **Peter Sponar** if alive... **55** years
 7. Birth date of deceased... **Aug. 15, 1887**
 (Month) (Day) (Year)

5. Color or (a) Single, widowed, married, divorced, **married**
8. AGE: Years Months Days If less than one day
57 **2** **22** .....hr.....min.

9. Birthplace... **Poland** (City, town, or county) (State or foreign country)
10. Usual occupation... **Housework**
11. Industry or business... **Own Home**

MOTHER FATHER
12. Name... **Norman Zazycki**
13. Birthplace... **Poland** (City, town, or county) (State or foreign country)
14. Maiden name... **Salome Zawacki**
15. Birthplace... **Poland** (City, town, or county) (State or foreign country)

16. (a) Informant's own signature *Edward Sponar*
 (b) Address... **Columbia, Pa.**
17. (a) Burial (b) Date thereof... **11/14/44**
 (Burial, cremation, or removal) **Holy Trinity Cemetery**
 (c) Place: burial or cremation... **Columbia, Pa.**
18. (a) Signature of funeral director *Etzweiler*
 (b) Address... **Columbia, Pa.**
19. (a) 11-11-44 (b) *J. J. Kimmell*
 (Date received local registrar) (Registrar's signature)

MEDICAL CERTIFICATION
 20. Date of death: Month... **Nov.** day... **7th** year... **1944** hour... **7** minute... **2:20 AM**
21. I HEREBY CERTIFY, That an inquest was held upon the body of the above named deceased on the **7th** day of **November**, 1944; that the jury rendered a verdict giving the cause of death as follows:
 Immediate cause of death... **Coronary Thrombosis** DURATION **Sudden**
 Due to... **93d**
 Due to... **94d**
 Other conditions... **Chronic Myocarditis** PHYSICIAN
 (Include pregnancy within 3 months of death)
 Major findings:
 Of operations...
 Of autopsy... Underline the cause to which death should be charged statistically.

22. If death was due to external causes, fill in the following:
 (a) (Probably) Accident, suicide, or homicide (specify).....
 (b) Date of occurrence.....
 (c) Where did injury occur?..... (City or town) (County) (State)
 (d) Did injury occur in or about home, on farm, in industrial place, in public place?..... (Specify type of place)
 While at work... (e) Means of injury.....
23. Signature *Ed. Sponar* **Coroner**
 Address... **Columbia, Pa.** Date signed **11/14/44**

Akt zgonu Angeli Sponar z domu Zarzecka

³ Washington Boro to społeczność nieposiadająca osobowości prawnej i miejsce wyznaczone przez spis powszechny (CDP) w Manor Township w hrabstwie Lancaster w Pensylwanii w Stanach Zjednoczonych, wzdłuż rzeki Susquehanna. Kod pocztowy to 17582. Jest obsługiwany przez Penn Manor School District i jest kodem Pennsylvania Route 441 i Pennsylvania Route 999.

Pogrzeb Anieli odbył się 14 listopada 1944 r. Pochowana została na Holy Trinity Catholic Cemetery w mieście Columbia, Lancaster County, Pennsylvania, USA.

Mąż Anieli, Piotr Sponar zmarł 4 marca 1967 r. również w mieście Columbia, Lancaster County, Pennsylvania, USA⁴. Pochowany został w grobie obok Anieli⁵.

Nagrobek Anieli Zarzeckiej (Angeli Sponar) oraz jej męża Petera i syna Petera juniora.

Polscy imigranci Aniela Zarzecka i Piotr Sponar dali początek nowym pokoleniom, które urodziły się w Stanach Zjednoczonych.

A jak potoczyły się losy ich dzieci?

STEPHEN PAUL SPONAR urodził się 12 września 1911 r.⁶ w Baltimore, w stanie Maryland. Po ukończeniu liceum podjął studia w seminarium duchownym. Na katolickiego kapłana został wyświęcony w katedrze św. Patryka w Harrisburgu w sobotę 3 czerwca 1939 r. Jego nominację ogłosił biskup George L. Leech z diecezji Harrisburg. Swoją pierwszą mszę Wielebny Stephen Sponar odprawił 11 czerwca 1939 r. w katolickim kościele Najświętszego Serca Jezusowego przy North Main Street w Harrisburgu. Nowo wyświęcony ksiądz Sponar, rozpoczął duszpasterską posługę jako asystent proboszcza kościoła św. Róży z Limy w Yorku i odprawił tam nabożeństwa, tak jak robił to jego poprzednik, który został asystentem proboszcza kościoła

⁴ Źródło: Death Master File (domena publiczna). Sprawdź Archives.com, aby znaleźć Petera Sponara

⁵ Źródło: https://magtrain.pl/wiki/Columbia,_Pennsylvania

⁶ Według wojskowej karty rejestracyjnej z 16 października 1940 r.

Najświętszej Marii Panny w Kulpmont. Wiadomość o wyświęceniu Stephena ukazała się w poniedziałkowym wydaniu The Gazette And Daily w dniu 12 czerwca 1939 r.

Wycinek z „Gazety Codziennej” zawierający informację o wyświęceniu wielobnego Stephena Sponara W 1940 r. Stephen Sponar mieszkał w Lancaster, Pennsylvania pod adresem 440 St. Joseph Street. Prawdopodobnie była to plebania, gdyż oprócz 26-letniego Stephena mieszkało tam jeszcze dwóch duchownych, tj. 43-letni Joseph J. Schweich, 28-letni Hugh F. Biedenbach oraz dwie służące, 29-letnia Regina B Meggin i 58-letnia Elizabeth T. Elliott⁷. W 1967 r. Stephen Sponar mieszkał w mieście Pasadena w stanie California. Zmarł w lutym 1970 r.⁸

JOHN THOMAS SPONAR urodził się 23 czerwca 1915 r. w Baltimore. Mieszkał w San Francisco w Kalifornii pod adresem 1435 30th Ave. Ukończył dwie klasy liceum. Zatrudniony był w Columbia Malleable Castings Corporation. Do służby wojskowej został powołany 27 stycznia 1941 r. W czasie II wojny światowej służył w Europie i Afryce. Ze służby zwolniony 3 listopada 1945 r. kilka miesięcy po zakończeniu wojny.

W maju 1943 r. w San Francisco, California, zawarł związek małżeński z Margaret Sheehy urodzona w Kolumbii, córką zmarłego Thomasa i Katherine Murray Sheehy. Przez 23 lata John pracował jako zecer w Standard Register Company w York. Przeszedł na emeryturę

⁷ Źródło: https://www.ancestry.com/discoveryui-content/view/27410289:2442?tid=&pid=&queryId=627e9940259cf0cb241a4c81c7682c0f&_phsrc=fjo24927&_phstart=successSource

⁸ Źródło: Death Master File (domena publiczna). Sprawdź Archives.com, aby znaleźć STEPHEN SPONAR.

w 1980 r. Jako weteran armii amerykańskiej, z czasów II wojny światowej, był członkiem Red Rose Memorial Post 2435 i Veterans of Foreign Wars, w Kolumbii. Był także członkiem Kościoła Katolickiego Świętej Trójcy oraz należał do przykościelnego Towarzystwa Najświętszego Imienia i Klubu Mężczyzn. Był również członkiem Rady Rycerzy Kolumba nr 2294 i Klubu 11-11-11.

W maju 1998 r. John i Margaret Sponarowie obchodzili jubileusz 55- lecia małżeństwa. Kilka miesięcy później, w środę 27 listopada 1998 r. w Columbii, o godz. 20:15, po długiej chorobie zmarła żona Johna, 81-letnia Margaret Sheehy Sponar. Była gospodynią domową i członkiem katolickiego kościoła Świętej Trójcy w Kolumbii, a także kościelnego Towarzystwa Różańcowego Ołtarza i lokalnego oddziału Amerykańskiego Stowarzyszenia Emerytów. Oprócz owdowiałego męża pozostawiła dwie córki, Carol Sponar z Columbii i Rosemary Weidman z Ephrata⁹ oraz syna, Johna Murray'a i dwoje wnucząt.

John Thomas Sponar przeżył 86 lat. Przed śmiercią mieszkał pod adresem 728 Chestnut St., Columbia. Zmarł w swoim domu, w sobotę 16 lutego 2002 r. po długiej chorobie. Pochowany został obok żony Margaret na Holy Trinity Catholic Cemetery w Columbia, Lancaster County, Pennsylvania, USA. Pozostawił dwie córki, Carol A. Sponar z Kolumbii i Rosemary Weidman z Ephrata, dwójkę wnuków i siostrę Salome Fessenden mieszkająca w Pasadeny w Kalifornii.¹⁰

Nagrobek Johna Thomasa i Margaret Sponarów oraz ich córki Carol Sponar.

⁹ Ephrata to dzielnica w hrabstwie Lancaster w stanie Pensylwania w Stanach Zjednoczonych. Znajduje się 42 mil (68 km) na wschód od Harrisburga i około 60 mil (97 km) na zachód-północny zachód od Filadelfii i nosi imię Efrata, starożytnego izraelskiego miasta Betlejem.

¹⁰ Źródło: Intelligencer Journal (Lancaster, PA) – 18 Feb 2002.

Dzieci John'a Thomasa i Margaret Sponarów (wnuki Anieli Zarzeckiej):

Carol A. Sponar urodziła się w 1947 r. w San Francisco, w stanie California, USA. Większość życia spędziła w mieście Columbia w Pensylwanii. Carol pracowała jako pomoc pielęgniarki w Fairview Manor, Susquehanna Valley Nursing and Rehabilitation oraz St. Anne's Retirement Community. Była wierną członkinią Kościoła Katolickiego Świętej Trójcy. Żyła 73 lata. Zmarła 19 stycznia 2021 r. w Columbii, Lancaster County, Pennsylvania, USA. Pogrzeb odbył się w piątek 22 stycznia 2021 r. na Holy Trinity Catholic Cemetery (katolicki cmentarz Świętej Trójcy w Kolumbii), gdzie spoczęła wraz z rodzicami Johnem i Margaret Sponar.

John Murray Sponar urodził się 16 grudnia 1948 r. w San Francisco w Kalifornii. Żonaty

z Hazel Bachman Sponar z Yorku. Był weteranem armii amerykańskiej. Podczas konfliktu w Wietnamie pełnił tam służbę przez dwie tury. Żył 67 lat. Zmarł w sobotę 13 sierpnia 2016 r. w swoim domu w Lower Windsor Township. Pozostawił żonę Hazel E. Bachman Sponar, z którą 15 czerwca 2016 r. obchodził 45-tą rocznicę ślubu, dwóch synów: Jona C. Sponara z East Prospect i Justina W. Sponara¹¹ z Yorku, w stanie Pensylwania oraz dwoje wnucząt: Emily A. i Carter Sponar. Pochowany został z pełnymi honorami wojskowymi na Cmentarzu Narodowym Indiantown Gap.

Rosemary Sponar, córka Johna Thomasa i Margaret Sponar, nazwisko po mężu **Weidman**. Miejsce zamieszkania – Ephrata.

PETER SPONAR (syn Anieli Zarzeckiej i Piotra Sponara) urodził się 30 kwietnia 1916 r. w Bethlehem, w stanie Pennsylvania. Zmarł 29 marca 1930 r. w Columbii, Lancaster, Pennsylvania, przeżywszy niespełna czternaście lat¹².

---

¹¹Żona Fiancée Abbey.

¹² https://www.ancestry.com/imageviewer/collections/5164/images/42342_1521003238_0767-01907?pId=753615305

Form V. S. No. 3
CERTIFICATE OF DEATH 156
 COMMONWEALTH OF PENNSYLVANIA
 DEPARTMENT OF HEALTH
 BUREAU OF VITAL STATISTICS

1. PLACE OF DEATH
 County of Lancaster Registration District No. ....
 Township of ..... File No. 20283
 or .....
 Borough of Columbia Primary Registration District No. 36-04-01 Registered No. 42
 or .....
 City of .....
 2. FULL NAME Peter Sponar
 (a) Residence No. 36 South St. St. .... Ward. ....
 (Usual place of abode) (If nonresident give city or town and State)
 Length of residence in city or town where death occurred yrs. mos. ds. How long in U. S. if of foreign birth? yrs. mos. ds.

PERSONAL AND STATISTICAL PARTICULARS
 3. SEX M 4. COLOR OR RACE White 5. SINGLE, MARRIED, WIDOWED OR DIVORCED (write the word) Single
 5a. (If married, widowed, or divorced) HUSBAND of (or) WIFE of .....
 6. DATE OF BIRTH (month, day, and year) 4-30-1919
 7. AGE Years 23 Months 10 Days 29 *IF LESS than 17 day ..... hrs. or ..... min.
 8. OCCUPATION OF DECEASED
 (a) Trade, profession, or particular kind of work None
 (b) General nature of industry, business or establishment in which employed (or employer) .....
 (c) Name of employer .....
 9. BIRTHPLACE (city or town) Bethlehem (State or Country) Penna.
 10. NAME OF FATHER Peter Sponar
 11. BIRTHPLACE OF FATHER (city or town) (State or Country) Poland
 MAIDEN
 12. NAME OF MOTHER Mellie Jazycka
 13. BIRTHPLACE OF MOTHER (city or town) (State or Country) Poland

PARENTS
 14. Informant Stephen Sponar
 (Address) 36 South St.
 15. Filed 4/1/1930 19 30 G.M. Rodenhauer
 REGISTERAR

MEDICAL CERTIFICATE OF DEATH
 16. DATE OF DEATH March 29 1930
 (Month) (Day) (Year)
 17. I HEREBY CERTIFY, That I attended deceased from 9:16-1930 1930 to March 29 1930 that I last saw him alive on March 29 1930 and that death occurred, on the date stated above, at 11:50 P. m. The CAUSE OF DEATH* was as follows:
Endocarditis
57-88
 (duration) ..... yrs. .... mos. .... days
 CONTRIBUTORY Acute Rheumatism from (Secondary) ..... (duration) ..... yrs. .... Mos. .... days
 18. Where was disease contracted if not at place of death? .....
 Did an operation precede death? ..... Date of .....
 Was there an autopsy? .....
 What test confirmed diagnosis? .....
 (Signed) R. P. Taylor M.D.
3/30/30 19 (Address) Columbia, Pa.
 *State the DISEASE CAUSING DEATH, or in deaths from VIOLENT CAUSES, state (1) MEANS AND NATURE OF INJURY, and (2) whether ACCIDENTAL, SUICIDAL, or HOMICIDAL. (See reverse side for additional space.)
 19. PLACE OF BURIAL, CREMATION OR EXPOSURE Holy Trinity Cemetery DATE OF BURIAL 4-2-1930
 20. UNDERTAKER Richard H. Long ADDRESS 2nd & Malmed Sts
 (OVER)

MARGIN RESERVED FOR BINDING. THIS SPACE IS TO BE KEPT CLEAR. ANY WRITING HEREIN SHOULD BE EXACTLY AS STATED. EXACT STATEMENT OF OCCUPATION IS VERY IMPORTANT. EVERY ITEM OF INFORMATION SHOULD BE CAREFULLY SUPPLIED. AGE SHOULD BE PROPERLY CLASSIFIED. See instructions on back of certificate.
 N. B.—Every item of information should be carefully supplied. AGE SHOULD BE PROPERLY CLASSIFIED. See instructions on back of certificate.

Akt zgonu Petera Sponara – syna Anieli i Piotra Sponarów.

AGNES MARIE SPONER (SPONAR) – córka Anieli Zarzeckiej i Piotra Sponara, urodziła się 6 października 1919 r. w mieście Columbia, hrabstwo Lancaster w stanie Pennsylvania. Po ukończeniu czteroletniego liceum, w 1940 r. pracowała w szpitalu.

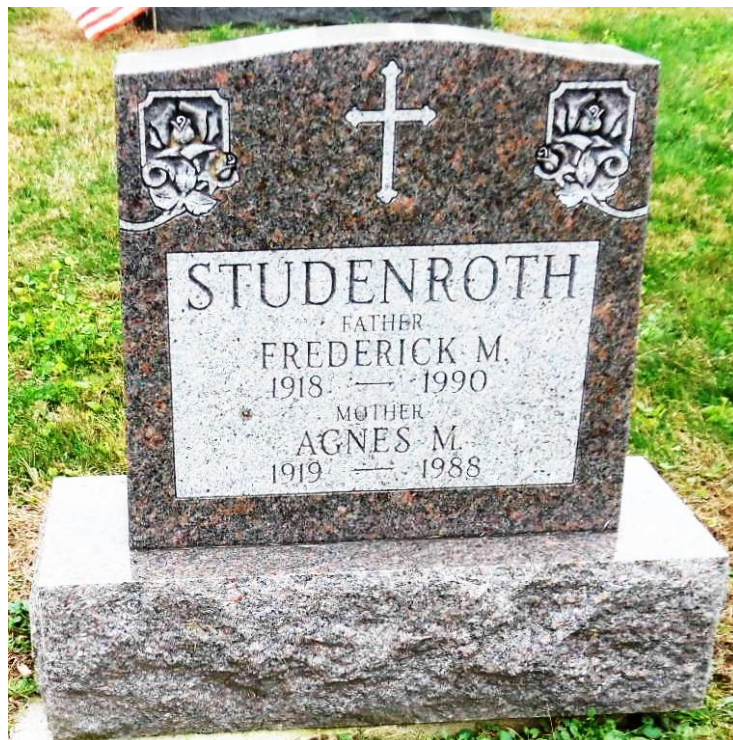
16 stycznia 1943 r. poślubiła Frederick’a M. Studentroath’a, sierżanta amerykańskich sił powietrznych, syna Frederick’a i Priscilli Studenroth zamieszkałych w mieście Columbia, pod adresem 134 South Eight Street. Ślub odbył się w sobotę po południu o godzinie 14:00 w kościele katolickim Bożego Ciała w Chambersburgu przy 279 N. Second Street. Ceremonię ślubu poprowadził wielebny **Stephen Sponar, brat panny młodej.**

W niedzielnym wydaniu gazety Sunday News z 17 stycznia 1943 r. zamieszczono notatkę o ślubie Agnes Sponar i Frederick’a Studenroth, w której napisano, że panna młoda jest zatrudniona w Departamencie Pracy i Przemysłu w Harrisburgu, a pan młody przydzielony został do Korpusu Powietrznego w Willa Rogersa Fielda w Oklahoma City w Oklahomie.

Wycinek gazety z zamieszczoną notatką o ślubie córki Anieli Zarzeckiej – Agnes Marie Sponar.

Agnes Marie Sponar (Studenroth) zmarła 26 listopada 1988 r. Pochowana została na cmentarzu katolickim Holy Trinity (Świętej Trójcy) w Columbia, Lancaster County, Pennsylvania, USA. Mąż Agnes, Frederick Studenroth zmarł w 1990 r. i spoczął w grobie obok swojej żony.

Nagrobek córki Anieli Zarzeckiej Agnes Marie i jej męża Frederick'a Studenroth.

SALOME TERESA SPONAR – córka Anieli Zarzeckiej i Piotra Sponara urodziła się 4 lipca 1922 r. w mieście Columbia, w stanie Pennsylvania. Związek małżeński zawarła 7 kwietnia 1942 r. w San Diego, California z Theodore Linusem Fessendenem urodzonym 12 sierpnia 1920 r. w Sheridan, Schuylkill County, Pennsylvania, USA.

Zmarła w wieku 82 lat, 14 czerwca 2005 r. w Pasadena, Los Angeles, California¹³. Pochowana została na Rose Hills Memorial Park w Whittier, Los Angeles County, California, USA¹⁴. Mąż Salome, Theodore Linus Fessenden zmarł 15 września 1985 r., przeżywszy 65 lat. Pochowany został na Rose Hills Memorial Park w Whittier, Los Angeles County, California, USA.

Emigracyjne losy matki Anieli – Salomei Zarzeckiej z domu Zawadzka oraz jej sióstr Marianny, Walerii i Julianny Zarzeckiej po mężu Ptak, alias Ptaszyńska, przedstawione zostaną w odrębnym opracowaniu.

---

¹³ <https://www.ancestry.com/family-tree/person/tree/12899614/person/12051979550/facts>.

¹⁴ <https://www.findagrave.com/memorial/165295149/salome-teresa-fessenden>.